

Mezi nebem a zemí

OLYMP CS MV začlenil od ledna 2017 s přihlédnutím k olympijské perspektivě do Oddělení různé sporty letní nově další disciplínu – horolezectví.

Když se podíváme do historie, zjistíme, že sportovci tohoto odvětví jsou pod hlavičku CS MV zařazeni poprvé. Mezi nejlepší lezce hned ve dvou disciplínách, které jsou součástí lezeckého sportu, tedy v lezení na obtížnost a v boulderingu patří Adam Ondra, součástí světové špičky v boulderingu je také Martin Stráník.

Sportovní disciplíny v horolezectví

Soutěžní lezení má tři oficiální disciplíny – lezení na obtížnost, bouldering a lezení na rychlost. V každé z nich se pořádají závody Světového poháru, mistrovství světa a Evropy a řada dalších mezinárodních i národních soutěží. Právě tyto disciplíny jsou zařazeny do programu olympijských her v Tokiu pro rok 2020.

V lezení na obtížnost závodníci soutěží v relativně dlouhých cestách

bez možnosti nácviku, jsou jištěni lanem a o pořadí rozhoduje dosažená vzdálenost. Lezení na obtížnost má nejbližší ke klasickému skalnímu lezení a vzhledem ke komplexním požadavkům na lezce je nazýváno královskou disciplínou.

V boulderingu se závodníci snaží vyřešit problémy v krátkých extrémně silově a technicky náročných cestách (boulderech), o pořadí rozhoduje počet vylezených boulderů, popřípadě počet k tomu potřebných pokusů, závodníci zde nejsou jištěni lanem, ale dopadají do zíněnek. Tato disciplína má blízko ke skalnímu boulderingu, což je druh lezení na malých skalních blocích nebo nízkých skalách několik metrů nad zemí bez lana.

V lezení na rychlost se závodníci snaží překonat určenou cestu v co

nejkratším čase. V oficiálních závodech se v současnosti soutěží na tzv. standardní (stále stejné) cestě umožňující uznávat světové rekordy. Závěrečná kola soutěže se lezou paralelně vyřazovacím způsobem.

Už jako malý se houpal na laně

Adam Ondra se věnuje lezeckému sportu prakticky od dětského věku. Je z lezecké rodiny, rodiče ho brali do skal už v kočárku skoro každý víkend. Nejdřív se jen díval, později se houpal na laně. Bylo naprosto přirozené, že chtěl nahoru za nimi. Dlouho je otravoval a někdy ve třech čtyřech letech už měl sedák a v šesti začal lézt. Strach neměl, v tomhle věku dítě ještě nemá zábrany, a to je výhoda. Lezl jištěný lanem seshora, což je bezpečné: když se udělá chyba, nepadá se nikam dolů. Takže se nebáli ani rodiče. V sedmi už začal lézt normálně, znamená to, že se při pádu zhoupne dolů, a na to si musel chvíli zvykat. Nebezpečí je pro děti trochu větší, protože cesty ve skalách jsou dělané pro dospělé, a tak jako malý musel improvizovat a přemýšlet, kudy udělá nějaké kroky navíc.

Již ve 12 letech se Adam se svými výkony zařadil mezi deset nejlepších světových sportovních lezců na skalách. V roce 2009 mu bylo teprve šestnáct a poprvé závodil mezi seniory. Hned ve svém úvodním závodě na mistrovství světa se umístil na druhém místě v lezení na obtížnost a stal se i vítězem Světového poháru v této disciplíně. Není bez zajímavosti, že ho právě proto světová média nazývají objevem a českou senzací sportovního lezení. V roce 2014 se stal jako první lezec v historii držitelem titulu mistra světa ve dvou disciplínách – v lezení na obtížnost a v boulderingu. Za své výkony získal v témže roce od Mezinárodní asociace Světových her ocenění Sportovec roku 2014 a zároveň italskou prestižní cenu La Sportiva Competition Award. V roce 2016 absolvoval v neuvěřitelně krátkém čase volný přelez (na rozdíl od technického lezení při něm lezec používá lano a lezecký materiál jen k jištění, nikoli k dalšímu postupu) stěny Dawn Wall v masivu El Capitan v USA. Jde o jednu z nejtěžších vícedélkových cest světa, o níž se lidé dlouho domnívali, že

Martin Stráník na mistrovství světa v Paříži.

Lezení je pro Adama Ondru opravdu vším.

ji volně přelézt nelze. Adam, který se při jejím zdolávání pohyboval ve výšce téměř jednoho kilometru na kolmé stěně, byl v historii teprve druhý, komu se tento obdivuhodný výkon podařil.

Pod nohama vzduch a vítr ve vlasech

Adam Ondra patří v poslední době mezi naprostou lezeckou špičku. V pouhých čtyřiaadvaceti letech je už trojnásobným mistrem světa a dál posouvá hranice možného. Věnuje se také sportovnímu lezení ve skalách, kde nejen přelézá, ale i sám vytváří cesty nejvyšší obtížnosti. Na lezení se mu nejvíc líbí, že má úplnou svobodu rozhodovat se sám. Jako dítě ho bavilo, že má pod nohama vzduch a musí řešit spoustu věcí zároveň. Dívat se po chyttech a po stupech, dobře se rozhodnout, který použije, přitom správně dýchat a odpočívat tam, kde je to možné. A přestože ho zaměstnává tolik věcí, celý ten okamžik si může vychutnávat, dívat se dolů, cítit vítr... Lezení ho naprosto pohltilo, a nejde jen o zdolávání skal. Tráví celé víken-

dy v přírodě, spí v lese a díky tomu se podívá na krásná místa, kam by ho jinak nikdy nenapadlo zajet – třeba na Madagaskar nebo do Číny. Adam žije přesně tak, jak si v sedmi letech vysnil.

Přestože lezení hraje v jeho životě naprostý prim, najde si čas i na další aktivity jako snowboard, běžky, kolo nebo běh. Kromě sportu stihl vystudovat i Ekonomicko-správní fakultu na Masarykově univerzitě v Brně a hovoří plynule anglicky a německy.

Martin leze rád s bratrem Štěpánem

Martin Stránilík je vicemistrem světa v boulderingu a mnohonásobným mistrem České republiky v lezení na obtížnost i v boulderingu. Jeho nejvýraznějším úspěchem bylo druhé místo na mistrovství světa v boulderingu v roce 2007, čímž se stal prvním českým mužským medailistou ve sportovním lezení na MS. Startoval na mistrovstvích světa i Evropy i v soutěžích Světového poháru. Lezení se věnuje také jeho bratr Štěpán. Společně absolvovali řadu nejobtížnějších bould-

rů na přírodních kamenech v České republice i v zahraničí.

Martin je absolventem Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně a pracuje jako meteorolog specialista v Českém hydrometeorologickém ústavu. Na lezení ho baví, že při něm musí zapojit celé tělo, je na skalách, užívá si jedinečnou přírodu a poznává a posouvá své lezecké limity. Mezi jeho záliby patří všechny sporty, procházky v přírodě se psem a vaření.

Očekáváme, že brzy budou upřesněny podmínky závodního programu na olympijských hrách v Tokiu, kam bylo sportovní lezení nově zařazeno. Podle programu budou oba borci jistě plánovat svůj další program a přípravu.

Marie Poláková

Více informací o Olympu CS MV, sportech a sportovcích naleznete na: mvcr.cz/sport.aspx; olympcsmv.cz nebo na www.facebook.com/olympCS/